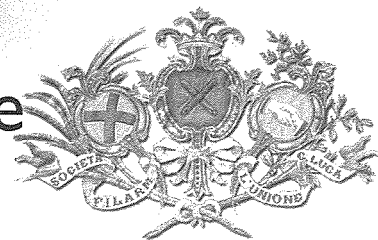

Il-Filarmonika L'Unione u l-Festa Nazzjonali tal-Vitorja fil-Belt Senglea, 1884

Melchior Portelli

Minn dokumentazzjoni registrata nafu, li l-Filarmonika *L'Unione* irregistrat l-ewwel servizz uffiċjali taghha fil-festa tal-Kunċizzjoni f'Hal Luqa stess nhar id-9 ta' Diċembru 1883. Dakinhar il-banda ghamlet id-debutt taghha permezz ta' programm mużikali fuq palk armat quddiem l-istatwa tal-Kunċizzjoni fi *Piazza Chiesa*. Għad li l-banda kienet ilha ffurmata sa mill-1880 mis-surmast Vincenzo Camilleri u wliedu Ferdinando, Gavino, Nerico u Manwel, kien biss wara tliet snin mit-twaqqif taghha, u ftit xhur minn wara l-firda ta' Settembru 1883, li l-ewwel banda tal-Halluqin harġet issemma lehinha bid-daqq taghha fost l-entuzjażmu kbir ta' dawk kollha prezenti li harġu jifirhu bil-banda l-għdida ta' rahalhom. Hekk huma wkoll setgħu jiftahru li kellhom il-banda taghhom bhal haddiehor.

Jekk is-sena 1883 kienet daqshekk ta' qtiegħ il-qalb biex *L'Unione* tohroġ minn darha u ssemma lehinha, mhux l-istess jingħad għas-sena 1884. F'dik is-sena nsibu li *L'Unione* kellha tliet servizzi ewlenin. L-ewwel wiehed kien nhar is-17 ta' Frar, meta l-banda ghamlet programm mużikali fil-pjazza tal-knisja u li dwaru inghata tifhir l-ghada 18 ta' Frar fuq ġurnal lokali minn xi hadd iffirma *G.C.B.* Il-Banda *L'Unione* mbagħad

Il-Bambina tal-Isla

Il-Gran Mastru La Sengle

hadet sehem ukoll, flimkien ma' oħrajn, fil-Belt Valletta nhar l-4 ta' Ġunju biex jiġi ċelebrat ir-rebh tal-elezzjoni tal-Kunsill. U lejn l-aħhar tas-sena 1884 servizz importanti iehor għall-Filarmonika *L'Unione* kien dak għall-festa titolari ta' Sant'Andrija fl-1 ta' Diċembru 1884. Dakinhar kien ta' ferh doppju għall-poplu Halluqi, għax barra li kien qed jiċcelebra l-festa tal-Patrun, kien ukoll qed jifrah u jilqa' il-Kappillan il-għdid tiegħu.

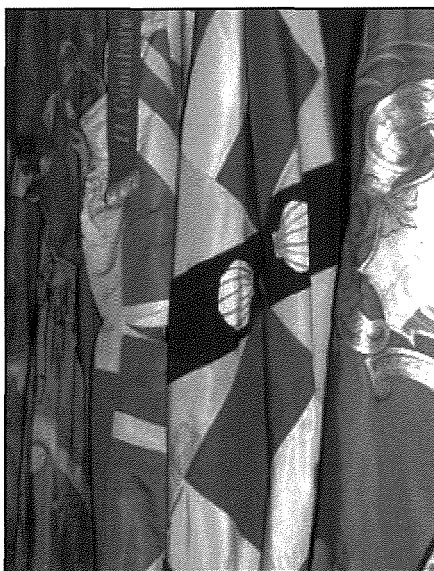
Biss qabel il-festa titolari, il-Filarmonika *L'Unione* harġet għall-ewwel darba idoqq 'il barra mir-rahall. Dan sehh nhar is-7 ta' Settembru 1884 għall-festa tal-Vitorja fl-Isla. Dakinhar, il-banda immexxija mis-Surmast

Gavino Camilleri u li kienet maghmula minn bandisti illitterati daqget fi Strada Rjali b' mod li għagħeb lil kulhadd meta tqis li dawn ma kellhomx għajna ta' xi professuri u ta' bandisti barranin. Żgur li kien ta' meravilja u suċċess strepituż li tara banda ta' eta' hekk żgħira tohrog daqstant bl-unuri fil-Kottonera, il-mekka tal-baned u l-mużiċisti!!

Il-kittieb tal-ittra fil-gurnal *Malta* tad-9 ta' Settembru 1884 kiteb hekk:

“Alla vigilia della Natività della B.V. che solito festa si celebrava nella Senglea, la banda L'Unione di casa Luca diretta dal Maestro Gavino Camilleri suonava in Strada Reale. Detta banda e' composta di persone tutte illetterate, ed il valente maestro nello spazio di un anno seppe condurla a suonare con generale meraviglia, senza aiuto di altri professori, che comesi suoi fare generalmente vengono portati in aiuto ai tironi. Un bravo di onore al Maestro Gavino Camilleri, serva d'un incentivo di perseveranza ai membri che compongono la suddetta Societa' Filarmonica”

Minn dak inhar 'il quddiem *L'Unione* intrabtet ma' din il-Belt u l-festa tagħha u baqghet taghti s-sevizz tagħha hemmhekk għal snin twal. Sahansitra, bhala rikonoxximent għar-rabta twila u intima mal-Belt Senglea, nhar it-23 ta' Settembru 1923 fil-pjazza tal-knisja ta' Hal Luqa, saret ċerimonja sabiha u memorabbli meta l-kumitat tal-Festi Nazzjonali u Titulari ta' Marija Bambina tal-Isla ipprezenta standard sabih bl-emblema tagħhom fuq sfond isfar u ahmar lis-Socjetà Filarmonika L-Unjoni, liema standard għadu sallum merfghuh b'għożża kbira go vetrina apposta tal-ħgieg biex jitgawda u jfakkar għall-dejjem sehem il-Filarmonika *L'Unione* u r-rabta indimentikabbli mal-Belt Senglea u l-festa nazzjonali tal-Vitorja.

L-istandard irregalat lill-Filarmonika L'Unione

Referenzi:

Galea Francis, Hal Luqa u l-Banda Tagħha l-Unjoni (2005)
Soċ. Fil. L-Unjoni, Pubblikazzjoni Annwali (Festa 2000)
Gazzetta 'Malta', 9 Settembre 1884.

---

*Il-Kumitat tas-Socjetà Filarmonika L-Unjoni jifrah
Lil John Bonnici għall-ħatra tiegħu ta' President Onorarju
u
Lil Donna Carmen Vella Haber, Agnes Azzopardi, Joseph
Brincat, Maria Camilleri u Paul Fiorentino għall-ħatra
tagħhom bhala Membri Onorarji tas-Socjetà.*
